

- 3 Nam cautio illa intelligitur, quæ sit per nudam re-
missionem absque fidejussoribus, & pignore, ut est
Juratoria, quæ ob id vocatur Nuda.
- 4 Satisfactio autem accipitur pro ea, quæ est suffulta fi-
dejussoribus, vel pignore.
- 5 Dubitari solet, cujusmodi debeat esse cautio usufru-
ctuarii.
- 6 Cautio usufructuaria hæredi, vel proprietario præstan-
da, non debet esse nuda, sed cum fidejussoribus.
- 7 Usufructuarius idonee cavere debet hæredi, ut sit illi
satis prospectum, in eum casum, quo usufructus fini-
atur.
- 8 Cautio idonea dicitur in jure, quæ sit datis fidejussori-
bus, vel pignore.
- 9 Usufructuarius si ob paupertatem, vel aliam difficulta-
tem, idoneos fidejussores invenire non possit, an id-
circo usufructu privandus sit, hæresve, qui exigit
cautionem ab eo, contentus esse debeat juratoria cau-
tione, ita eâ præstitâ, fructuarius uti frui possit, &
fructus suos faciat; & vide, numeris sequenti-
bus.
- 10 Satisfacere qui ex necessitate juris tenetur, quia est
forensis, vel pauper, non potest invenire fidejussorem
regulariter ab onere satisfaciendi relevatur, si juret
se non invenire fidejussorem, & præstare, vel adim-
plere id, pro quo tenetur fidejussorem dare.
- 11 Doctores quamplures præcitantur qui elegantius tracta-
verunt de questione proposta supra n. 9.
- 12 Hieronymus de Cavallos merito & novè notatus ab
Auctore.
- 13 In questione superiori quatuor fuisse præcipuas Do-
ctorum opiniones.
- 14 Cautionem juratoriam non sufficere, sed idonee ca-
vendum esse ab usufructuario, ex sententia Glossæ,
quæ de rigore juris verior est.
- 15 Et pro illa nonnulla fundamenta adducuntur, re-
missivè.
- 16 Usufructuarii in prædicto casu ad juratoriam cautio-
nem admittendum esse, ex sententia aliorum.
- 17 Cautio juratoria qualiter fiat, & quæ debeat conti-
nere? remissivè.
- 18 Bartoli opinio in questione superiori refertur, quæ in
effectu præcedenti secunde opinionis limitatio est,
vel declaratio.
- 19 Et circa illam novum dubium proponit Auctor, sive
certo modo intelligendam animadvertit.
- 20 Saliceti opinio in questione hæcenus agitata refertur.
- 21 Resolutio Auctoris circa questionem superiorem.
- P**RO hujus capituli perfecta & absoluta, brevi tamen
explicatione, constituendum erit primò: Certissi-
mum esse, quòd usufructuarius hæredi, sive prop-
rietario cavere debeat, ut cap. præcedentibus plene dictum
est. Cum autem leges nostræ variè loquantur; sæpe
enim appellant Cautionem, ut in l. i. C. de usufructu,
& per totum tit. ff. usufructuarius quemadmodum caveat,
cum aliis multis: aliquando verò Satisfactionem, ut in
l. 4. C. de usufructu, quæ sunt diversa; nam cautio illa in-
telligitur, quæ sit per nudam repositionem absque fi-
dejussoribus, & pignore, ut est Juratoria, quæ ob id vo-
catur nuda l. sancimus, C. de verborum significatione Gloss.
in c. qua fronte, in verbo, cautione, de appellationibus, Bal-
dus in l. executorum, n. 16. C. de executione rei judicatae, &
plene declarat Barbosa videndus omninò in l. divortio,
§. inter dum, à n. 22. ff. soluto matrimonio, & novissimè
Hieronymus de Cavallos prædicarum; sive communi
4 contra communes, quæst. 66. in princ. Satisfactio autem
accipitur pro ea, quæ est suffulta fidejussoribus, vel pi-
gnore; textus in dict. l. sancimus, & in l. i. ff. qui satis-
facere cogantur, cum Glossa ibi, verbo, fidejussoribus, &
communi Doctorum resolutione, ex Barbosa ubi supra,
dicto n. 22. dubitari solet, cujusmodi debeat esse cau-
tio usufructuarii; & quamvis, ut dictum est, Cautio-
nis nomine simpliciter, nuda promissio significetur:

hoc tamen non obtinet in cautione usufructuaria, quæ
non debet esse nuda, sed cum fidejussoribus, per textum,
in dicta l. 4. C. de usufructu, & in l. tribus, ff. de usufru-
ctu earum rerum, quæ usui consumuntur. Salicetus in dict.
l. i. C. de usufructu, n. 15. & ibi communiter omnes &
in dict. l. 4. ejusdem tit. ubi Joannes Sichardus num. 1.
sic adnotavit Jason in l. i. colum. ultim. versic. 10. Li-
mitat. ff. qui satisfacere cogantur, de usufructu, & cap. 8
Alexander in cons. 57. Ponderatis verbis n. 4. l. 3. Paul-
lus de Montepico in l. Titia cum testamento, §. Titia
cum nuberet, de legatis 2. quæst. 53. n. 161. Bertrandus
in cons. 144. vol. 3. Ruinus in cons. 206. n. 2. vol. 2. De-
cius, Parisius, & alii, quos refert Rolandus in cons. 92.
n. 11. lib. 1. Andreas Gaill. practicarum observationum
lib. 2. observatione 47. n. 2. Joachimus Minsingerus
singularium observationum, centuria 6. observatione 48.
n. 2. Guillelmus de Perusio in cons. 97. n. 21. in-
ter cons. ultim. voluntatum, vol. 1. Jacobus Mandellus de
Alba in cons. 563. n. 2. lib. 2. Pinellus 2. part. l. i. C. de
bonis maternis, n. 79. Gregorius Lopez, per illum
textum, in l. 20. tit. 31. part. 3. verbo arecabdo. Anto-
nius Gomez tom. 2. var. cap. 15. de servit. n. 1. in fine.
& n. 2. Molina, de Hispanor. primogen. lib. 1. cap. 15.
n. 29. Joannes Gutierrez in repetitione l. nemo potest,
ff. de legatis 1. n. 293. Joannes Garfia de expensis &
meliorationibus, cap. 11. in princ. quia usufructuarius
idonee cavere debet hæredi, ut sit illi satis prospectum
in eum casum, quo usufructus finitur; sic ut cautio
loco proprietatis apud eum esse dicatur, ut dicit glos.
ex scholio, ultim. in §. constituitur, de usufructu, & cap. 8
præcedentibus pleniùs diximus: idonea cautio in jure
dicitur, quæ sit datis fidejussoribus, vel pignore, l. si
mandato, §. finali, ff. mandati. Glos. ibidem in verbo,
accepta, l. 4. §. si sub conditione ff. de fideicommissariis li-
bertatibus, l. si debitori, ff. de iudiciis, textus in dict. l. i. ff.
qui satisfacere cogantur, & ex communi tradit Gaill. dict.
observatione 47. n. 4. Hieronymus de Cavallos dict.
quæst. 66. n. 11.

Hoc supposito, secundo loco constituendum est, du-
bium esse, si usufructuarius ob paupertatem, vel aliam
difficultatem, idoneos fidejussores invenire non possit,
aut nullos inveniat, an idcirco usufructu privandus sit,
hæresve, qui exigit cautionem ab eo, contentus esse
debeat juratoria cautione, ita ut eâ præstitâ, usufructu-
arius uti frui possit, & fructus suos faciat. Et sanè Do-
ctores in hujus dubii resolutione multum variant, & se-
torquent, ut ex infra referendis constabit; & merito
dixit Minsingerus dicta observat. 48. n. 3. ultra quem,
& reliquos statim referendos, animadverto, quòd regu-
lariter, qui ex necessitate juris satisfacere tenetur, &
quia est forensis, vel pauper, non potest invenire fide-
jussorem, relevatur ab onere satisfaciendi, si juret, se non
posse invenire fidejussorem, & præstare, vel adimplere
id, pro quo tenebatur fidejussorem dare, & sic eo casu
statutur juratoriae cautioni illius: ita glossa final. in l. i. ff.
qui satisfacere cogantur. Quam quotidie praticari dicit
Jason ibi n. 23. & esse receptissimam sententiam affi-
rmanant Lancellotus, Decius, Hippolytus, Alcianus,
Imola, Rodericus Juarez, Rolandus, & alii, cum qui-
bus sic defendit, & hanc opinionem regulariter veram
esse, asserit Barbosa in dicta l. divortio, §. inter dum,
n. 26. versiculo, ultimò ad complementum, & n. 27.
fol. mibi 1117. sed in cautione præstanda pro usufruc-
tu acquirendo, diversum jus constituunt Doctores
quamplures, aut saltem variis modis rem istam expli-
carunt: inter multos tamen, post ordinarios, in dicta
l. i. & in dicta l. 4. C. de usufructu, & in cap. ult.
de pignoribus, & in authent. cui relictum, C. de indicta
viduitate tollenda, de hac questione elegantius tracta-
runt Paulus de Montepico in dicto §. Titia cum nuberet,
quæst. 53. n. 261. Alexander in cons. 57. Ponde-
ratis verbis, num. 4. lib. 3. Guid. Pap. decis. 250. Rolan-
dus in cons. 71. num. 11. lib. 1. & in cons. 43. n. 10.
24. 35. 36. & 49. lib. 2. Bellonus in cons. 54. ex n. 5.

cum

- tum etiam, quia æquitas, aut benignitas, per quam jus
hæredis aut proprietarii fiat deterius, nec illi consultum
esse possit, in favorem fructuarii admitti non potest,
contra intentionem legis, volentis proprietatis causam
salvam esse oportere, & proprietario idonee cavere.
- Unde tertia opinio est, quæ tamen cum superiori 18
jungi debet, ita ut illius limitatio sit, vel saltè declaratio,
ut scilicet juratoria cautio sufficiat, si persona offerens
juratoriam cautionem, sit frugi, probata, & honestæ
vitæ, secus si sit suspectæ, & improbatæ vitæ, quo casu
hæres, vel proprietarius oblatam ab usufructuario
juratoriam cautionem acceptare non tenetur, sed ut
sibi recte prospiciatur, datis fidejussoribus idoneis, à ju-
dice postulare potest, quos si dare non possit usufruc-
tuarius, res fructuaria sequestrari debet penes virum
aliquem bonum, qui respondeat usufructuario de fru-
ctibus, secundum formam textus in l. postquam, §. im-
perator, ff. ut legatorum nomine caveatur, & in l. si fide-
jussor, §. finali ff. qui satisfacere cogantur. Ita docuit Bar-
tolus in l. i. n. 6. C. de usufructu, quem sequuntur
multi relati à Simone de Præcis de interpretatione ulti-
marum voluntatum, lib. 4. dubitatione 10. n. 81. fol. 343.
qui format hanc opinionem esse magis communem, &
æquam, & multorum Authorum autoritatibus corro-
boratam. Panormitanus n. 6. & alii Canonista in
capite ultimo de pignoribus, sequuntur etiam Antonius
Gomez tom. 2. variarum, cap. 15. de servitutibus, n. 3.
Pinellus secundæ parte legis 1. C. de bonis maternis, n. 79.
versiculo, Illud autem, Joannes Gutierrez in dicta l. nemo
potest, n. 300. Caballinus Milleloquio 526. parte 2.
Barbosa in l. divortio, §. inter dum, n. 28. ff. soluto ma-
trimonio, & cum ea videtur transire: Hieronymus de Cavallos
communium contra communes, dicta quæst. 408.
num. 5.
- Verum enim verò, opinio ista Bartoli licet communi-
ter approbata, adhuc durè mihi videtur, tum propter
rationes prioris opinionis supra relatæ, quæ fortiter ur-
gent, ut videri potest apud Gaill. dict. observat. 47. n. 5. &
6. tum etiam, nam licet eo casu, quo res fructuaria penes
aliquem virum bonum sequestratur, qui de fructi-
bus usufructuario respondeat, satis consultum esse videat-
ur hæredi, vel proprietario, tamen cum res penes ipsu-
m fructuariu remanet, & juratoria tantum cautio præ-
statatur, quantumvis honesta persona sit fructuarius, nõ
satis consultum videtur hæredi, vel proprietario, nec prop-
rietatis causa ita salva remanet, ut in futurum evenire
non possit, illæsam potius quam salvam esse proprietatis
causam, finito usufructu, ut ad oculum patet; unde
etiam isto casu possit hæres, vel proprietarius seque-
strum petere, vel quòd res apud ipsum remaneat, cum
obligatione præstandi fructus usufructuario, ut opinio-
ne sequente dicitur: aut quòd fidejussores idonei den-
tur, nõ obstante, quòd fructuarius honesta persona sit,
cum jura indistinctè loquantur, & semper ab usufruc-
tuario idonee cavere voluerint, nec istum casum di-
stinguant; unde in terminis, etiam quando fructuarii
persona fide digna est, & honesta, si fidejussores dare
non possit, quòd rei fructuarie ab hærede sequestrum
peti possit, scribunt Ruinus in cons. 51. n. 8. & in
consil. 206. n. 25. vol. 2. Bertrandus, Bellonus, & alii
relati per Cavalcanum de usufructu mulieri relicto, n.
150. versic. multi autem tenuerunt, fol. 344.
- Quarta denique, & ultima opinio est, hæredem, vel
proprietarium in casu idonee cautionis deficientis, res,
quarum usufructus relictus est, penes se retinere posse,
& usufructuario certam summam, vel fructuam, vel
pecuniæ exsolvere, ita tamen ut ipse proprietarius de
annua solutione ritè usufructuario caveat: quam opi-
nionem dicens æquiorum tenet Salicetus in l. 4. C. de
usufructu, n. 2. Angelus in l. hac edictali. §. bis illud, n.
6. C. de secundis nuptiis, & esse veriorem, & benigniorè
existimat Andreas Gaill. dict. observat. 47. n. 13. in
finalibus verbis, & quòd illam Domini sequuti sunt, &
ab ea in judicando recedendū non est, quia sic pro-
pria-

M 3

prieta-